

УДК 001.2

DOI <https://doi.org/10.24919/2308-4863/35-8-11>**Оксана ТЕЛЕП,***orcid.org/0000-0001-7924-9121**кандидат наук із соціальних комунікацій,
заступник директора з навчальної роботи,
викладач кафедри соціокультурної діяльності**Комунального закладу вищої освіти «Ужгородський інститут культури і мистецтв»
Закарпатської обласної ради
(Ужгород, Україна) o.telrep6493-6@uoel.uk***Марія ГОМОЛЯК,***orcid.org/0000-0003-0910-5776**викладач кафедри соціокультурної діяльності**Комунального закладу вищої освіти «Ужгородський інститут культури і мистецтв»
Закарпатської обласної ради
(Ужгород, Україна) homoliak6493-8@unesp.co.uk***Тетяна КУЦИН,***orcid.org/0000-0002-2143-1227**студентка II курсу кафедри соціокультурної діяльності**Комунального закладу вищої освіти «Ужгородський інститут культури і мистецтв»
Закарпатської обласної ради
(Ужгород, Україна) t.kutsyn@tanu.pro*

БІБЛІОТЕКОЗНАВСТВО У КОНТЕКСТІ РОЗВИТКУ СУЧАСНОЇ НАУКИ

У дослідженні висвітлюються питання бібліотекознавства в контексті розвитку сучасної науки як окремої наукової дефініції. Формування та розвиток бібліотекознавства має велике значення з точки зору визначення основних чинників розвитку загальної науки та культури в минулі часи за умов сьогодення. Бібліотекознавство становить самостійну наукову дисципліну з власною історією та традиціями, а також власними науковими школами, що склалися у процесі її історичного розвитку. У функції бібліотекознавства входить вивчення теорії бібліотечної справи, її історії, традицій, технологій та теорії її методики організації. Інакше кажучи, бібліотекознавство вивчає основи функціонування бібліотечної системи загалом.

Актуальність заявленої тематики дослідження зумовлюється необхідністю виявлення та констатації головних чинників бібліотекознавства як самостійної наукової дисципліни та встановлення її зв'язку з багатьма суміжними науковими дисциплінами: педагогікою, психологією, правом, економікою, інформатикою тощо. Методологія цього наукового дослідження має у своїй основі поєднання системного аналізу сутності винесеного у заголовок терміна з аналітичним дослідженням наявних зв'язків бібліотекознавства з іншими науковими дисциплінами та основних етапів його самостійного розвитку. Основними результатами, отриманими у процесі цього наукового дослідження, слід уважати висвітлення сутності бібліотекознавства з точки зору його справжнього місця в системі наукового знання та підкреслення основних чинників становлення та розвитку цієї наукової дисципліни. Перспективи подальших наукових досліджень в окресленому напрямі полягають у визначенні основних аспектів розвитку бібліотечної справи на різноманітних етапах життя суспільства щодо значення бібліотекознавства в контексті його існування як самостійної наукової дисципліни. Прикладна цінність цього наукового дослідження полягає у можливості використання у практичній сфері отриманих результатів із метою висвітлення якісної картини розуміння сутності бібліотекознавства у контексті значення цієї дисципліни з погляду розвитку сучасної науки та культури та його впливу на стан сучасної наукової сфери загалом.

Ключові слова: бібліотечна справа, наукові дисципліни, методологія наукової діяльності, загальне бібліотекознавство, бібліотека, теорія та історія бібліотекознавства.

Oksana TELEP,*orcid.org/0000-0001-7924-9121**Candidate of Social Communications,**Deputy Director of Academic Affairs,**Lecturer at the Department of Socio-Cultural Activity**Municipal Establishment of Higher Education “Uzhhorod Institute of Culture and Arts”**by Transcarpathian Regional Council**(Uzhhorod, Ukraine) o.telrep6493-6@uoel.uk*

Mariia HOMOLIAK,

orcid.org/0000-0003-0910-5776

*Lecturer at the Department of Socio-Cultural Activity
Municipal Establishment of Higher Education "Uzhhorod Institute of Culture and Arts"
by Transcarpathian Regional Council
(Uzhhorod, Ukraine) homoliak6493-8@unesp.co.uk*

Tetiana KUTSYN,

orcid.org/0000-0002-2143-1227

*2nd year Student at the Department of Socio-Cultural Activity
Municipal Establishment of Higher Education "Uzhhorod Institute of Culture and Arts"
by Transcarpathian Regional Council
(Uzhhorod, Ukraine) t.kutsyn@tanu.pro*

LIBRARY SCIENCE IN THE CONTEXT OF DEVELOPMENT MODERN SCIENCE

This scientific research covers issues of library science in the context of the development of modern science as a separate scientific definition. The formation and development of library science are of great importance in terms of determining the main factors in the development of general science and culture in the past in today's conditions. Library science is an independent scientific discipline with its own history and traditions, as well as its own scientific schools that have developed in the process of its historical development. The function of library science is to study the theory of library science, its history, traditions, technologies and the theory and methods of organisation. In other words, library science studies the basics of the functioning of the library system in general.

The relevance of the stated research topic is due to the necessity to identify and state the main factors of library science as an independent scientific discipline and establish its connection with many related scientific disciplines: pedagogy, psychology, law, economics, computer science and others. The methodology of this research is based on a combination of systematic analysis of the essence of the term in the title with an analytical study of the existing links of library science with other scientific disciplines and the main stages of its independent development. The highlighting of the essence of library science in terms of its true place in the system of scientific knowledge and emphasising the main factors in the formation and development of this scientific discipline should be considered the main results obtained in the course of this research. Prospects for further research in a particular direction are to determine the main aspects of the development of librarianship at various stages of society in relation to the importance of library science in the context of its existence as an independent scientific discipline. The applied value of this research is the possibility of using in practice the results to highlight a qualitative picture of understanding the essence of library science in the context of the importance of this discipline in terms of modern science and culture and its impact on modern science in general.

Key words: *library business, scientific disciplines, methodology of scientific activity, general library science, library, theory and history of library science.*

Постановка проблеми. Кожна наука, зокрема й бібліотекознавство, має свій особливий об'єкт та предмет. Тому неминує виникати потреба у створенні системи принципів і дослідницьких методів, які можуть сприяти адекватному вивченню наукового об'єкта і предмета. Ось чому необхідно розвивати особливу галузь знання (методологію), у якій буде систематизуватися інформація про принципи, дослідницькі методи, інші засоби пізнання та можливості їх подальшого використання. Методологія розробляється представниками тієї науки, яку вона обслуговує. Спочатку вона займалася тільки проблемою методів науки, але поступово пізнавальних засобів, якими методологія змушена була також займатися, ставало більше: методології та методики дослідження, методологічні принципи й підходи, різні регулятиви, технічні засоби, дослідницька апаратура тощо (Крейденко, 2012: 51).

Методологія історії бібліотекознавства – один із напрямів сучасних бібліотечних досліджень.

Його актуальність багато в чому зумовлена потребами в розробленні нового методологічного інструментарію, що дозволяє ефективніше обробляти наявний і значний за обсягом фактографічний матеріал. Серед методологічних інструментів, що дозволяють вирішити це завдання, є наукова думка, форма та зміст якої адаптуються під конкретну наукову галузь. Так, відомі філософська, економічна, соціологічна, релігійна та інші форми думки.

У бібліотекознавстві, як показує аналіз наукової літератури, прийнято виділяти такі дві форми думки, як бібліотечна й бібліотекознавча (Плешкевич, 2015: 3). Зауважимо, що, по-перше, зміст понять бібліотечної та бібліотекознавчої думки ще не визначений, по-друге, вони використовуються скоріше на інтуїтивному, а не на науковому рівні, що не має під собою методологічного фундаменту. Отож, незважаючи на низьку теоретико-методологічну розробленість цих понять, вони

мають істотний методологічний потенціал, що спонукає звернути на них більш пильну увагу (Плешкевич, 2015: 4).

Ще на початку минулого століття бібліотека розглядалася бібліотекознавством або як узагальнене поняття, або як конкретна бібліотечна установа. У 20-ті рр. ХХ ст. було визнано, що всі питання бібліотечної справи повинні знаходити в бібліотекознавстві теоретичне обґрунтування, тому не можна розділяти його на теоретичне та прикладне. Бібліотекознавство правомірно стало розглядатися як єдина наука. Однак це призвело до різних уявлень про те, що є об'єктом бібліотечної науки. Одні бібліотекознавці вважали об'єктом бібліотеку, інші – бібліотечну справу, треті фахівці розглядали ці поняття як синоніми, четверті спеціалісти ніяк не формулювали об'єкт бібліотечної науки, а п'яті науковці взагалі не вважали бібліотекознавство наукою (Ванеєв, 2012: 89).

А втім, очевидно, що особлива відповідальність за досягнення культурного та наукового сенсу віддалених у часі предметів, процесів та явищ бібліотечного світу лягає на плечі фахівців, які працюють в історико-бібліотекознавчому сегменті наукової діяльності. Якість цих досліджень багато в чому зумовлюється вибором методологічного апарату, що дозволяє отримати нове системне, несуперечливе й обґрунтоване знання (Варганова, 2015: 3–4), тому комплексність та багатшаровість майбутніх досліджень у визначеному напрямі припускають залучення широкого масиву документів, що дозволяють синтезувати унікальні риси або події й явища, що є характерними для кожного члена досліджуваної групи, а також загальне й типове. Інформаційна діяльність бібліотеки не залежить від того, яка наука з'явилася раніше (бібліотекознавство чи інформатика), або від того, чи використовує бібліотека досягнення технічної інформатики для створення інформації про документи, а також від того, документи в бібліотечному фонді є рукописними, друкованими або електронними. Збирання і зберігання документів – це вже накопичення інформації, або створення інформаційних ресурсів, а фонд документів є інформаційним ресурсом (Швецова-Водка, 2020: 199).

Таким чином, дослідження питань бібліотекознавства є дуже важливими з точки зору формування якісного розуміння місця цієї наукової дисципліни у системі наукового знання та відстеження особливостей її розвитку та становлення у світі сучасної науки та культури.

Аналіз досліджень. Дослідження місця бібліотекознавства в контексті розвитку сучасної науки

має місце у наукових роботах Є. О. Матвєєвої, А. Н. Ванеєва, В. С. Крейденка, В. А. Бородині, М. Н. Колесникової, В. В. Орлова та інших авторів. Учені-дослідники вказують на різноманітні загальнотеоретичні, історичні та організаційні проблеми бібліотечної діяльності, а також на вивчення об'єкта та предмета бібліотекознавства, його структури, термінології, місця в системі наук, зв'язків із суміжними науковими дисциплінами, закономірностей бібліотечної діяльності, її принципів і концепцій, методології та методики бібліотечних досліджень, історії бібліотекознавчої думки. Також наукові дослідження зазначеного напрямку вказують на основні завдання бібліотекознавства, якими є розвиток теорії бібліотечної справи, аналіз його закономірностей як соціального явища, пов'язаного з використанням бібліотек для допомоги соціальному, економічному й культурному процесу. Ці та багато інших чинників мають суттєве значення з погляду дослідження справжнього місця бібліотекознавства у нинішній системі наукового знання.

Мета статті – висвітлити сутність бібліотекознавства з погляду його справжнього місця у системі наукового знання та підкреслити основні чинники становлення та розвитку цієї наукової дисципліни.

Виклад основного матеріалу. На початку ХХ ст. у тодішній Російській імперії, як і за кордоном, бібліотекознавство зазвичай поділялося на такі дві частини (відділи), як теоретична та практична (прикладна). До теоретичної частини зараховували класифікацію бібліотек, історію й статистику бібліотечної справи, а до практичної – пристрій та функціонування бібліотек. Ще у 20-х роках ХХ століття загальні проблеми бібліотечної справи розглядалися на курсах «Сучасний стан бібліотечної справи» та «Бібліотечна мережа», а також у низці невеликих управлінських курсів («Бібліотечне законодавство», «Бібліотечне діловодство», «Бібліотечна статистика»). Із цього переліку можна зробити висновок, що в поняття «загальне бібліотекознавство» вкладалися загальні проблеми бібліотечної справи, а не теоретичні проблеми бібліотекознавства як науки. Таке уявлення існувало і в подальші роки, що було пов'язано з визначенням бібліотекознавства як не теоретичної, а практичної наукової дисципліни (Ванеєв, 2013: 20).

У сучасному бібліотекознавстві існують справжні наукові школи, що мають у своїй основі різні ознаки (частіше їх сукупність). Аналіз ознак дозволяє стверджувати, що ця сукупність визначає конкретну наукову школу чи науковий напрям.

Однією з ознак прийнято вважати територіальну, що об'єднує в єдину наукову школу співдружність учених провідних наукових досліджень у межах певної території (регіону, міста, наукового містечка тощо). Поширена також не досить переконлива пропозиція вважати подібну школу лише неформальним об'єднанням учених, які ніяк між собою не пов'язані й не є залежними від адміністративної діяльності вчителя. Не менш суперечливою є думка вважати учнями лише тих учених, котрі змогли захистити дисертації, оскільки деяким аспірантам завадили це зробити побутові та життєві обставини. Сумнівним є і прагнення співвідносити наукову школу з кількістю дисертацій, захищених під керівництвом конкретного вченого, тому що кількість аспірантів далеко не завжди залежить від нього, а може визначатися, наприклад, планом прийому в аспірантуру (Ванєєв та ін., 2014: 3).

Бібліотекознавча думка має безпосередній зв'язок із науковими методами. На відміну від бібліотечної думки вона формується ніби «зверху» стосовно реальної практики й лише пізніше здійснює на неї вплив. Основний зміст бібліотекознавчої думки – аналітична оцінка поточного стану, виявлення закономірностей розвитку з метою прогнозування та розроблення стратегії розвитку бібліотечної справи як одного з інструментів суспільного розвитку.

На практиці бібліотекознавча думка реалізується в процесі вироблення принципів щодо організації бібліотек та бібліотечних мереж, комплектування бібліотечного фонду, його внутрішньої організації та забезпечення доступу до нього тощо (Грекова, 2013: 95–100). Під час розгляду бібліотекознавчої думки як форми суджень, отриманих за допомогою наукових підходів та методів, може здатися, що вона з'являється лише після виокремлення бібліотекознавства як наукової дисципліни, проте це не так. Можна вважати, що на початковому етапі бібліотекознавча думка могла розвиватися в структурі суспільної думки й інституалізуватися у вигляді окремої наукової дисципліни (бібліотекознавства) досягнувши певного рівня розвитку (Плешкевич, 2015: 4).

Таким чином, за ступенем автономності в історії бібліотекознавчої думки можна виділити два етапи, перший із яких протікав в інтересах та, відповідно, в структурі інших наукових дисциплін, зокрема педагогіки. Умовно його можна вважати допоміжним. Другий етап є автономним, або самостійним, що пов'язаний з осмисленням бібліотекознавчої думки як самодостатньої, орієнтованої не лише на просвіту, а й на інші сфери суспільного життя.

До того ж визначення думки як бібліотечної зумовлює необхідність формулювання ознак, що ідентифікують певну діяльність як бібліотечну, а не книжну або іншу. Стосовно ранніх бібліотек, то досі це питання вирішувалося етимологічно (через зміст грецького поняття «бібліотека», що буквально означає «зберігання книг») (Плешкевич, 2015: 5).

Із методологічної точки зору можна вважати виправданим розгляд передумов формування бібліотечної справи комплексно, у контексті історії книжкової справи, що враховує створення книги, її поширення і використання. Видається цілком природним і очевидним, що князівська та боярська знать, а, можливо, й інші жителі середньовічної Русі знали книгу, любили її читати та, як наслідок, зберігали її і після прочитання. Можливо, збирання та зберігання були пов'язані з потребою в перечитуванні книги знову й/або з колекційною метою. Не виключена й традиція продавати книги після прочитання. У будь-якому разі це внутрішні, суб'єктивні причини, за якими окрема людина як у минулому, так і сьогодні, купує книги в магазині й самостійно визначає їх подальшу долю.

Так, наявність приватних книжкових зібрань можна вважати виявом книжкової справи, що має на увазі і виробництво книг, і їх використання, враховуючи зберігання як складову частину тривалого користування. Бібліотеку від книжкового збору (колекції) істотно відрізняють уявлення про неї як про нову організаційну форму використання інформації, що має спочатку книжкову форму, а потім й іншу документальну. Нова організаційна форма призначалася для реалізації більш складних суспільних завдань, що не вирішувалися на основі книжкових зібрань. Одним із перших таких завдань (як за кордоном, так і в Росії) було сприяння освіті та науці (Плешкевич, 2015: 6). У цьому й полягає основна функція бібліотекознавства в контексті розвитку сучасної науки – активно сприяти їй за рахунок зберігання інформації, що є необхідним у різноманітних наукових сферах та напрямках.

Зрозуміло, що в умовах сучасних темпів розвитку науки й техніки бібліотекознавство зазнало істотних змін та трансформацій. З'явилися нові технічні можливості зберігання інформації, такі як електронні бібліотеки, що дозволяють якісно зберігати величезні інформаційні масиви. У цьому контексті функції бібліотекознавства дещо змінилися, тому що за умов стрімкого інформаційного прогресу зв'язок із різноманітними науковими сферами та напрямками значно видозмінюється та

стає більш очевидним. Сьогодні бібліотекознавство є не лише науковою дисципліною, що відображає сучасний стан бібліотечної справи, а й має свій особистий генезис і стадії розвитку. Тому розглядати бібліотекознавство у контексті розвитку сучасної науки слід із погляду його впливу на розвиток сучасної науки загалом, ураховуючи основні етапи формування бібліотекознавства, руху теоретичної думки від пропозицій та припущень до наукового знання, визначення перспективних напрямів його розвитку.

Прагнення розглядати об'єкт бібліотекознавства як «структурну модель» бібліотеки привело до розширення цього поняття та включення в об'єкт низки різноманітних і різнобічних елементів, властивих реальній бібліотеці-організації/установі, а не ідеальному узагальненому образу як об'єкту бібліотечної науки (Плешкевич, 2015: 9). Щодо цього варто зазначити, що зміщення змісту поняття «об'єкт бібліотекознавства» з теоретичного на практичний рівень виводить його з кола науки та переводить у ранг суми практичних знань щодо бібліотеки. Тобто бібліотекознавство повертають до уявлень початку ХХ ст. про два бібліотекознавства (теоретичне та практичне) (Бутко, 2010: 50–57). Нині це виразилося в протиставленні бібліотеки як соціального інституту бібліотеці-організації/установі. З погляду визначення сутності бібліотекознавства у контексті сучасної науки це може означати відхід від якісного розуміння бібліотекознавства як наукової дисципліни, що розширює уявлення щодо сутності засобів зберігання наукової інформації та відокремлення бібліотечної справи від наукового напряму, що є неправильним щодо розуміння сутності бібліотекознавства та його головних завдань.

Висновки. Бібліотекознавство відіграє важливу роль у контексті свого зв'язку з іншими соціально-комунікаційними науками, будучи сполучною ланкою між ними. Сьогодні словосполучення «інформаційно-бібліотечна діяльність», мабуть, передбачає те, що бібліотечна діяльність є різновидом інформаційної, а також існують інші види інформаційної діяльності. Але словосполучення «бібліотечно-інформаційна діяльність» можна зрозуміти інакше: не вся бібліотечна діяльність є інформаційною, а тільки її частина. Таке розуміння є можливим, якщо вважати інформаційною діяльністю бібліотеки тільки «виробництво інформації»: аналітико-синтетичну обробку документів із метою створення каталогів та переробку наявної в документах інформації відповідно до запитів споживачів інформації, тобто бібліогра-

фічну діяльність бібліотеки, що відрізняється від інших бібліотечних процесів.

Місце бібліотекознавства в контексті розвитку сучасної науки полягає саме у функції зв'язування між собою суміжних наукових течій та створення умов щодо якісного зберігання інформації, необхідної для подальшого використання з метою отримання належних результатів у науковій діяльності. Теорія бібліотекознавства спрямована на отримання знань, а методологія – на вивчення процесу отримання цих знань. Інакше кажучи, між теорією та методологією завжди зберігається співвідношення мети й засобів. У руслі цих досліджень бібліотекознавцем розробляється методологія бібліотекознавства.

Застосовувані до останнього часу принципи та дослідницькі методи в бібліотекознавстві рідко попередньо теоретично обґрунтовувалися в методології цієї наукової дисципліни. Тому в низці конкретних бібліотечних досліджень вони не завжди виявлялися досить ефективними. Метод проб і помилок у визначенні можливостей тих чи інших принципів та методів для потреб бібліотекознавства перетворювався в дуже дорогий в усіх розуміннях процес. Водночас, на що важливо вказати, визначення ефективності того чи іншого принципу або методу в бібліотекознавстві – процес спеціально організованих методологічних досліджень. Вони повинні бути націлені на створення нових, відпрацювання старих принципів або методів, а також розробку методики підвищення їх ефективності в дослідницькій практиці.

У бібліотекознавстві настав відповідальний період, коли необхідно наполегливо та всебічно досліджувати й теоретично обґрунтовувати чинники й методи пізнання з метою виявлення більш дієвих для тих чи інших конкретних дослідницьких ситуацій. Таке методологічне обґрунтування сприятиме вдосконаленню й більш ефективному використанню принципів та методів пізнання в подальших наукових дослідженнях та більш якісному розумінню справжнього місця бібліотекознавства в контексті сучасної науки та перспектив її подальшого розвитку.

Соціальне призначення методології бібліотекознавства полягає у пошуку більш дієвих принципів, методів та інших засобів бібліотечного пізнання, більш глибоких та повних знань про бібліотечні об'єкти. У бібліотекознавстві такі дослідження набувають достатнього визнання й розвитку. З погляду визначення ролі бібліотекознавства у контексті розвитку сучасної науки варто вказати на необхідність пристосування цієї наукової дисципліни до реалій сьогодення, врахо-

вуючи темпи розвитку сучасної науки й техніки. З'являється все більше можливостей застосування електронних носіїв інформації, що дають змогу значно розширити обсяги інформації, що зберігається, що впливає на сучасний стан бібліотечної справи. Подальший розвиток науки та техніки у цьому контексті сприятиме вдосконаленню бібліотечної справи на сучасному етапі, що приведе до появи нових засобів та методів зберігання інформації у бібліотеках та їх удосконалення.

Аналіз минулого нашої науки, вивчення сучасного стану та визначення перспектив розвитку необхідні для підвищення ефективності сучасних досліджень у межах концепції визначення ролі та місця бібліотекознавства в сучасній науці,

оскільки будь-які наукові проблеми через ускладнення бібліотечно-інформаційних реалій вимагають об'єднання зусиль учених. Результативність науки в бібліотечно-інформаційній сфері в цілому та в бібліотекознавстві як її стрижні загалом буде визначатися корпоративним внеском учених. Це означає, що інтерес до ролі бібліотекознавства у контексті розвитку сучасної науки, осмислення цієї ролі на основі різних підходів – продуктивний шлях до найбільш конструктивного вирішення наукових завдань в інтересах розвитку бібліотечно-інформаційної галузі. Адже розвиток науки є неперервним процесом, тому бібліотеки відігравали, відіграють і будуть відігравати у ньому значну роль.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Бутко И. В. К вопросу о едином объекте библиотековедения и библиографоведения. *Вестник Югорского государственного университета*. 2010. № 3 (18). С. 50–57.
2. Ванеев А. Н. Общее библиотековедение в научной работе и преподавании на кафедре библиотековедения и теории чтения. *Вестник Санкт-Петербургского государственного института культуры*. 2013. № 4 (17). С. 20–23.
3. Ванеев А. Н. Об объекте библиотековедения (полемиические заметки). *Библиосфера*. 2012. № 1. С. 89–91
4. Ванеев А. Н., Крейденко В. С., Бородина В. А., Колесникова М. Н., Орлов В. В. К вопросу о научных школах в библиотековедении. *Библиосфера*. 2014. № 4. С. 3–12.
5. Варганова Г. В. Просопографические исследования в библиотековедении: методологический аспект. *Библиосфера*. 2015. № 3. С. 3–7.
6. Грекова Л. В. Информационный поиск в информатике и библиотековедении. *Экономика. Информатика*. 2013. № 1 (144). С. 95–100.
7. Крейденко В. С. Методология библиотековедения как раздел библиотековедения. *Библиосфера*. 2012. № 5. С. 51–54.
8. Плешкевич Е. А. Становление научной мысли в библиотековедении. *Библиосфера*. 2015. № 1. С. 3–9.
9. Швецова-Водка Г. Н. Библиотековедение и социально-коммуникационные науки. *Культура: теория и практика*. 2020. № 5. С. 198–201.

REFERENCES

1. Butko I. V. K voprosu o yedinom ob"yekte bibliotekovedeniya i bibliografovedeniya [To the question of a single object of library science and bibliography]. *Vestnik Yugorskogo gosudarstvennogo universiteta*, 2010, Nr 3 (18), pp. 50–57 [in Russian].
2. Grekova L. V. Informatsionnyy poisk v informatike i bibliotekovedenii [Information search in computer science and library science]. *Ekonomika. Informatika*, 2013, Nr 1 (144), pp. 95–100 [in Russian].
3. Kreydenko V. S. Metodologiya bibliotekovedeniya kak razdel bibliotekovedeniya [Methodology of library science as a section of library science]. *Bibliosfera*, 2012, Nr 5, pp. 51–54 [in Russian].
4. Pleshkevych Ye. A. Stanovleniye nauchnoy mysli v bibliotekovedenii [Formation of scientific thought in library science]. *Bibliosfera*, 2015, Nr 1, pp. 3–9 [in Russian].
5. Shvetsova-Vodka G. N. Bibliotekovedeniye i sotsialno-kommunikatsionnyye nauki [Library science and social communication sciences]. *Kultura: teoriya i praktika*, 2020, Nr 5, pp. 198–201 [in Russian].
6. Vaneyev A. N. Ob obyekte bibliotekovedeniya (polemicheskiye zametki) [About the object of library science (polemical notes)]. *Bibliosfera*, 2012, Nr 1, pp. 89–91 [in Russian].
7. Vaneyev A. N. Obshcheye bibliotekovedeniye v nauchnoy rabote i prepodavanii na kafedre bibliotekovedeniya i teorii chteniya [General library science in scientific work and teaching at the department of library science and reading theory]. *Vestnik Sankt-Peterburgskogo gosudarstvennogo instituta kultury*, 2013, Nr 4 (17), pp. 20–23 [in Russian].
8. Vaneyev A. N., Kreydenko V. S., Borodyna V. A., Kolesnykova M. N., Orlov V. V. K voprosu o nauchnykh shkolakh v byblyotekovedenii [To the question of scientific schools in library science]. *Bibliosfera*, 2014, Nr 4, pp. 3–12 [in Russian].
9. Varganova G. V. Prosopograficheskiye issledovaniya v bibliotekovedenii: metodologicheskiy aspekt [Prosopographic research in library science: methodological aspect]. *Bibliosfera*, 2015, Nr 3, pp. 3–7 [in Russian].